

2. Волков В.Л. Основи професійно-прикладної підготовки студентської молоді: навч. посібник / В.Л. Волков. – К.: Знання України, 2004. – 81 с. 9.
3. Дубогай О. Д. Методика фізичного виховання студентів, віднесених за станом здоров'я до спеціальної медичної групи : навчальний посібник. / О. Д. Дубогай, В. І. Завацький, Ю. О. Короп. – Луцьк : Надстирря, 1995. – 220 с.
4. Дьоміна Ж. Г. Методика навчання вправ координаційної спрямованості майбутніх учителів музики у процесі фізичного виховання : автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.02 / Ж. Г. Дьоміна. – Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010. – 22 с.
5. Кручевич Т. Ю., Андреева О. В., Благий О. Л., Садовський О. О. «Проблеми формування рекреаційної культури студентської молоді в умовах активного дозвілля / Т. Ю. Кручевич, О. В. Андреева, О. Л. Благий, О. О. Садовський // «Молодий вчений». № 4.2 (56.2). – 2018. – С. 24-29.
6. Тимошенко О. В. Як модернізувати національну систему фізичного виховання? Сучасний освітній вимір / О. Тимошенко, Ж. Дьоміна // Освіта : всеукр. гром.-політ. тиж. - 2016. - № 15(13-20 квітня). - С. 6 ; Освіта. - 2016. - № 21/22 (25 травня-1 червня). - С. 6.
7. Lawrence D. The complete guide to exercise in water / D. Lawrence // A&C Black London, 1999. – P. 15–26.
8. Vincente Banachelo. Hidrogimnastica / Banachelo Vincente. Santos-CER 11035-050 da Praia, 1995.-30 p.

Reference

1. Buble T. A. (2018) Methodology of differential education of physicists has the right of the main school scholars with health outcomes: author. dis. ... Cand. ped. Sciences: [special] 13.00.02 "Theory and technique of navchannya (physical culture, bases of health)" / Buble Tetyana Anatoliyivna; Nat. ped. un-t im. M.P.Dragomanova. – Kiev, 19 p.
2. Volkov V.L. (2004) Fundamentals of professional and applied training of student youth: navch. posibnik / V.L. Volkov. - K: Knowledge of Ukraine, 81 p.
3. Dubogay O.D. (1995) Methodology of physical education of students who lead health behind the camp to a special medical group: the head master. / O.D. Dubogay, V.I. Zavatsky, Yu. O. Korop. - Lutsk: Nadstyryya, - 220 p.
4. Domina Zh. G. (2010) Technique of navchannya has the right to coordinate the directing of the music teachers in the process of physical communication: author. dis. Cand. ped. Sciences: 13.00.02 / Zh. G. Domina. – Kiev: NPU imeni M.P. Dragomanova, - 22 p.
5. Kruchevich T. Yu., Andreeva O. V., Blagii O. L., Sadovskiy O. O. L. Blagiy, O. O. Sadovskiy (2018)// "Molodiy Vcheniy". No. 4.2 (56.2).- S. 24-29.
6. Tymoshenko O. (2016) Yak modernizuvati the national system of physical wickedness? Happy Holy Week / O. Tymoshenko, J. Domina // Osvita: all Ukrainian. thunder-polit. tizh. - 2016. - No. 15 (April 13-20). - S. 6; Osvita. - No. 21/22 (25 grass-1 worm). - S. 6.
7. Lawrence D. (1999)The complete guide to exercise in water / D. Lawrence // A&C Black London, 1999. – P. 15–26.
8. Vincente Banachelo (1995). Hidrogimnastica / Banachelo Vincente. Santos-CER 11035-050 da Praia.-30 p.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.1(129).18
УДК 3.76.3:796.012. 063.

Пилипчук О.П.
студент спеціальності 017 фізична культура і спорт
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Скрипка І.М.,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ З ЕЛЕМЕНТАМИ ДЗЮДО ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

В статті визначено, що пріоритетний напрям державної політики у сфері освіти це створення умов особам з інвалідністю, дітям з різними порушеннями їх фізичного та психічного розвитку з метою реалізації їх прав на рівний доступ до якісної освіти, розвиток особистих інтелектуальних і професійних можливостей. Підтверджено дані щодо необхідності не лише організації навчального процесу за індивідуальною програмою розвитку, але і важливість також врахування психологічної та мотиваційної складової навчання дітей з особливими освітніми потребами. Аналіз літературних джерел та останніх досліджень підтвердив необхідність розробки та застосування новітніх технологій у фізкультурно-оздоровчій роботі, а саме розробки методики фізкультурно-оздоровчих занять із застосуванням елементів різних видів спорту для дітей з особливими освітніми потребами.

Розроблено методику фізкультурно-оздоровчих занять для дітей з особливими освітніми потребами з використанням елементів дзюдо та визначено особливості проведення занять для дітей з особливими освітніми потребами з використанням рухливих ігор з елементами дзюдо. На фізкультурно-оздоровчих заняттях для дітей з особливими освітніми потребами використовували рухливі ігри з елементами одноборств з метою удосконалення та формування рухових навичок.

Ключові слова: дзюдо, фізкультурно-оздоровчі заняття, діти з особливими освітніми потребами, рухливі ігри.

Пилипчук О.П., Скрипка І.М. Методика проведення фізкультурно-оздоровчих занять з елементами дзюдо для дітей з особливими освітніми потребами. В статті визначено, що

приоритетное направление государственной политики в сфере образования это создание условий для лиц с инвалидностью, детям с различными нарушениями их физического и психического развития с целью реализации их прав на равный доступ к качественному образованию, развитие личных интеллектуальных и профессиональных возможностей. Подтверждено данные о необходимости не только организации учебного процесса по индивидуальной программе развития, но и важность также учета психологической и мотивационной составляющей обучения детей с особыми образовательными потребностями. Анализ литературных источников и последних исследований подтвердил необходимость разработки и применения новейших технологий в физкультурно-оздоровительной работе, а именно разработки методики физкультурно-оздоровительных занятий с применением элементов различных видов спорта для детей с особыми образовательными потребностями.

Разработана методика физкультурно-оздоровительных занятий для детей с особыми образовательными потребностями с использованием элементов дзюдо и определены особенности проведения занятий для детей с особыми образовательными потребностями с использованием подвижных игр с элементами дзюдо. На физкультурно-оздоровительных занятиях для детей с особыми образовательными потребностями использовали подвижные игры с элементами единоборств с целью усовершенствования и формирования двигательных навыков.

Ключевые слова: дзюдо, физкультурно-оздоровительные занятия, дети с особыми образовательными потребностями, подвижные игры.

Pilipchuk O.P., Skripka I.M. Methods of conducting physical and health classes with judo elements for children with special educational needs. The article stipulates that the priority of state policy in the field of education is to create conditions for people with disabilities, children with various disabilities of their physical and mental development in order to realize their rights to equal access to quality education, personal intellectual and professional development. It has been established that due to the creation of an inclusive educational environment, the problem of physical education and training of school-age children with special educational needs has been receiving a lot of attention recently. The data on the need not only to organize the educational process according to the individual development program, but also the importance of taking into account the psychological and motivational component of education of children with special educational needs are confirmed. Analysis of literature sources and recent research has confirmed the need to develop and apply the latest technologies in physical culture and health work, namely the development of methods of physical culture and health activities using elements of different sports for children with special educational needs.

The method of physical culture and health-improving classes for children with special educational needs with the use of judo elements has been developed and the peculiarities of conducting classes for children with special educational needs, moving games with the use of moving games with judo elements have been determined. In physical culture and health classes for children with special educational needs, moving games with elements of martial arts were used in order to improve and develop motor skills.

Keywords. judo, physical culture and health classes, children with special educational needs, moving games.

Постановка проблеми. В статті визначено, що пріоритетний напрям державної політики у сфері освіти це створення умов особам з інвалідністю, дітям з різними порушеннями їх фізичного та психічного розвитку з метою реалізації їх прав на рівний доступ до якісної освіти, розвиток особистих інтелектуальних і професійних можливостей. Для дітей з особливими освітніми потребами (ООП) заняття спортом можна вважати одним із засобів для досягнення їх особистої незалежності, самостійності, а також їх інтеграції у сучасне суспільство [12, 14]. На сьогодні за даними І.Г. Єрмакова, К.С. Тороп, К.В. Рейди [10] сучасною світовою тенденцією є прагнення до деінституалізації та забезпечення доступності всіх ресурсів суспільства з урахуванням особливих потреб навчання та виховання дітей з ООП. В дослідженнях Скрипки І.М., Чхайло М.Б. (2020) підтверджено, що застосування засобів різних видів спорту на фізкультурно-оздоровчих заняттях в школі і взагалі занять спортом в закладах системи «Інваспорт» позитивно впливають на фізичний та психологічний розвиток дітей з ООП, а також сприяє їх соціалізації, адаптації до навчання та підвищує інтерес до занять фізичними вправами в режимі навчального дня [11].

Проблема інвалідності – це проблема світового масштабу, яка існує в усіх країнах незалежно від рівня їх економічного розвитку, а більшість дітей, яких відносять до категорії дітей з особливими освітніми потребами мають певну форму інвалідності [8]. На сьогодні визначено пріоритетний напрям державної політики у сфері освіти це створення умов особам з інвалідністю, дітям з різними порушеннями їх фізичного та психічного розвитку з метою реалізації їх прав на рівний доступ до якісної освіти, розвиток особистих інтелектуальних і професійних можливостей [8]. Так, згідно наказу Міністерства молоді та спорту [5] для залучення дітей з ООП, осіб з інвалідністю у дитячо-юнацьких спортивних школах відкрили відділення для дітей з інвалідністю для занять видами спорту осіб з інвалідністю, що визнані в Україні.

Аналіз літературних джерел. Проблемі фізичного виховання й навчання дітей шкільного віку з особливими освітніми потребами в останній час приділяється велика увага [1, 2, 2], у зв'язку з створенням інклюзивного освітнього середовища [4, 9]. Саме від нього залежить не лише правильна організація навчального процесу, але і психологічна та мотиваційна складова навчання дітей з ООП.

Створення інклюзивного середовища в закладах освіти це не лише відкриття інклюзивних класів та забезпечення архітектурної доступності для таких осіб, але і підвищення компетентності педагогічних працівників, руйнування суспільних стереотипів щодо освіти таких дітей [5]. Разом із тим, сучасні дослідження науковців не достатньо вивчали можливість та ефективність застосування засобів одноборств у фізичному вихованні дітей з ООП. У зв'язку з цим є актуальною проблема запровадження новітніх технологій фізкультурно-оздоровчої діяльності, а саме фізкультурно-оздоровчих занять із застосуванням елементів різних видів спорту для дітей з ООП. Наукового обґрунтування потребує структура і зміст фізкультурно-оздоровчих занять з елементами дзюдо для дітей з ООП.

Мета статті – розробити методику фізкультурно-оздоровчих занять для дітей з особливими освітніми потребами з

використанням елементів дзюдо.

Завдання дослідження:

1. Аналіз наукової та методичної літератури з проблеми дослідження інклюзивного фізичного виховання та діючих положень, міжнародних нормативно-правових документів з питань створення інклюзивного освітнього середовища
2. Розробити зміст і структуру занять із пріоритетним використанням засобів дзюдо з метою їх застосування у фізкультурно-оздоровчій роботі з дітьми з ООП
3. Визначити педагогічний потенціал єдиноборств як засобу фізичного виховання дітей з ООП.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основними завданнями фізкультурно-оздоровчої роботи за даними Богдановської Н. В. [1] є оздоровлення дитини, фізичний розвиток і вдосконалення техніки рухів, а також виховання позитивного ставлення до свого здоров'я і формування прагнення до здорового способу життя. Як негативний чинник, який впливає на стан здоров'я дітей є те, що під час навчання в школі вони не отримують достатньої кількості рухової активності, а саме більшу кількість часу вони проводять у сидячому положенні. Більшість дітей молодшого шкільного віку, які отримали від Інклюзивно-ресурсного центру (ІРЦ) висновок про комплексну оцінку та який є підставою для складення індивідуальної програми їх розвитку та надання їм психолого-педагогічних та корекційно-розвивальних послуг під час навчання в загальноосвітніх навчальних закладах, також є підтвердженням проблеми організації процесу фізичного виховання для цих дітей.

За даними Борисенко Л.Л. [2] в інклюзивній освіті, саме фізичне виховання і фізична культура, можуть стати значно більшою проблемою в порівнянні з іншими шкільними предметами. А фізичні вправи, будучи могутнім засобом впливу на організм, розширюють діапазон можливостей в першу чергу рухової сфери, порушеною стійким дефектом. Вище вказане підтверджує необхідність розробки новітніх методик, не лише підготовки спортсменів з інвалідністю, але застосування елементів різних видів спорту у позаурочних формах фізичного виховання з учнями інклюзивних класів з метою їх залучення до занять спортом та фізичною культурою.

Відповідно до розвитку фізичних якостей поняття «методика» означає раціональне застосування відповідних фізичних вправ і адекватних методів їх виконання з метою ефективного вирішення конкретного педагогічного завдання в окремому занятті та системі суміжних занять [5]. У зв'язку з цим, важливо на перших заняттях для дітей з особливими освітніми потребами використовувати вправи, які допомогли б дітям удосконалити або навіть сформувати рухові навички, а способом їх розвитку та удосконалення можуть слугувати рухливі ігри з елементами єдиноборств.

Мета розробленої методики фізкультурно-оздоровчих занять з елементами дзюдо для дітей з ООП, по-перше: полягає в удосконаленні рівня розвитку їх рухових якостей, а особливо координаційних здібностей, які мають суттєвий взаємозв'язок з рівнем розвитку когнітивних функцій дітей та сприяють їх гармонійному фізичному розвитку, по-друге забезпечити позитивний вплив засобів дзюдо на динаміку психічної, розумової працездатності учнів і розширити можливості їх естетичного впливу, розвиваючи в учнів прагнення до занять руховою активністю. На фізкультурно-оздоровчих заняттях з елементами дзюдо для дітей з ООП основним методом навчання був ігровий метод. Під час використання рухливих ігор з елементами єдиноборств ставились наступні завдання: усунення дефектів моторики в учнів за рахунок покращення їх координаційних здібностей; покращення функцій серцево-судинної й дихальної системи та зміцнення опорно-рухового апарату; покращення діяльності центральної нервової системи й інших фізіологічних процесів; підвищення мотивації учнів до занять фізичними вправами та різних видів рухової діяльності; формування засад техніки, опанування та засвоєння більш складних за координацією елементів в боротьбі дзюдо; формування життєво важливих навичок і умінь з різних видів рухової активності; пропаганда активного способу життя та підвищення інтересу і потреби до занять фізичними вправами.

Межа між загальною і спеціальною фізичною підготовкою в боротьбі дзюдо на фізкультурно-оздоровчих заняттях для дітей з ООП є достатньо умовна, оскільки ефект впливу залежить в більшій мірі від методу, ніж від використаної вправи. На початку занять працювали над розвитком найбільш відстаючих якостей учнів, а саме працювали над розвитком їх координаційних здібностей.

За даними Турияниця І. С. [12] навчити під час занять дзюдо володіти високою вестибулярною стійкістю, тобто вміти зберігати рівновагу при несподіваних порушеннях контакту ніг з опорою (килимом) під час кидків є основою під час занять цим видом єдиноборств. Саме, тому на заняттях з дітьми, які мають в більшості випадків порушення стійкості вестибулярного апарату, використання елементів дзюдо буде доречним та високо ефективним з метою розвитку їх координації рухів та зниженням їх гіперактивності.

Використання рухливих ігор з елементарними формами боротьби на фізкультурно-оздоровчих заняттях у порівнянні з іншими оздоровчими заходами в режимі дня проходять з оптимальною моторною щільністю, пульсова крива учнів правильно і безупинно наростає і в другій половині основної частини заняття дорівнює приблизно 140 уд·хв⁻¹. Застосування спеціалізованих ігор-борця в процесі інклюзивного фізичного виховання в позаурочний час дозволяє: підвищити рівень фізичної підготовленості дітей з ООП; сформувати елементарні навички і елементи техніки боротьби; виховати морально-вольові якості. Метою використання ігор-борця є формування навичок початкових і підготовчих дій за рахунок високого емоційного збудження, характерного для ігрових умов, а також розвитку спеціальних фізичних та координаційних навичок. Завдання використання ігор-борця складаються в наступному: придбати навик збереження статистичної стійкості в умовах протиборства; придбати навик динамічного збереження стійкості в умовах протиборства; виробити навик боротьби за придбання захоплень; придбати навик збереження захоплень та звільнення від захоплень.

В основу експериментальної методики було покладено:

- для розвитку силових якостей: учні виконували вправи без обтяження, але перевагу віддавали рухливим іграм, що вимагають від учнів короткочасного швидко-силового напруження і помірного навантаження;
- для розвитку загальної витривалості: спеціально підібрані фізичні вправи; естафети та рухливі ігри, що пов'язані з коротким повторенням дій та безперервним рухами);

- для розвитку швидкості: біг на короткі дистанції (10–30 м); естафети; стрибки; рухливі і спортивні ігри-борця; вправи з партнером (виконання окремих елементів технічних дій на швидкість); вправи на випередження; виконання зустрічних і повторних атак; рухливі і спортивні ігри-борця;
- для розвитку координаційних здібностей використовували вправи на удосконалення страхування, акробатичні вправи, рухливі ігри-борця з різними суперниками в незвичних умовах.
- для підвищення гнучкості: загально-розвиваючі вправи (вправи на розтягування великої амплітуди в положенні стоячи та сидячи) та спеціальні вправи (виконання вправ на розтягування з додатковими обтяженнями).

Для формування навичок падіння (самострахування) різними способами: використовували перекочування в групуванні на спині; положення рук при падінні на спину; падіння на спину з положення сидячи, з присіду, з напівприсіду, із стійки, стрибком через партнера, що стоїть у високому партері; через горизонтальну палицю; положення при падінні на бік; перекочування на бік, з одного боку на іншій; падіння на бік; з положення сидячи, з присіду, з о.с., через партнера, що стоїть у високому партері, через жердину (палицю); перекид вперед через плече; перекид вперед через партнера, що стоїть у високому партері, з падінням на бік; перекид через палицю з падінням на бік; перекид із стрибка, тримаючись за руку партнера; падіння вперед з опорою на кисті із стійки на колінах, з о.с. з поворотом направо (наліво) після падіння назад.

Висновки. Аналіз науково-методичної літератури показав, що для організації процесу фізичного виховання в навчальних закладах різних типів необхідно використовувати позаурочні форми, як форми організації та проведення додаткових занять, що дозволяють збільшити час виконання фізичних вправ і в сукупності навчальних занять, забезпечують безперервність та ефективність викладання фізичного виховання для дітей з ООП. Незважаючи на важливість і необхідність організації оздоровчих заходів в інклюзивних класах для дітей з ООП, їх проведенню приділяється недостатньо уваги, тому фізкультурно-оздоровчі заняття в режимі навчального дня набирають важливого значення, водночас у спеціальній літературі недостатньо інформації про використання засобів дзюдо у практиці інклюзивного фізичного виховання дітей з ООП.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з визначенням впливу фізкультурно-оздоровчих занять з елементами дзюдо на розвиток координаційних здібностей дітей з вадами слуху.

Література

1. Богдановська Н. В. Особливості організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми з особливими потребами в закладах дошкільної освіти / Н. В. Богдановська, М. В. Маліков, В. М. Гостіщев, О. В. Іванська // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського : зб. наук. пр. – 2018. – № 3. – С. 7-11. – Режим доступу: dspace.pdpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3926
2. Борисенко Л.Л. Фізична культура як інклюзивне середовище. / Борисенко Л.Л. // Система надання освіти дітям з особливими освітніми потребами в умовах сучасного закладу : Збірник за матеріалами VI Всеукр. науково-практичної конференції (12 грудня 2018 року). – Лисичанськ : ФОП Чернов О. Г. – 2018. – С. 23-26
3. Горобаха Н. М. Фізичне виховання дошкільників та молодших школярів у контексті інклюзивної освіти: проблеми наступності та перспективності / Н. М. Горобаха // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. - 2014. - Вип. 10. - С. 11-15. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ozfm_2014_10_6
4. Закон України «Про освіту» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2017. – № 30, ст. 1
5. Івахненко А. А. Корекція і розвиток психомоторної функції глухих дітей молодшого шкільного віку засобами рухливих ігор / А. А. Івахненко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. праць / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2013. – № 3. – С. 66-68.
6. Компанець Н.М. Навчально-методичний посібник «Моделювання індивідуального розвитку дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного ДНЗ». Н.М. Компанець, Луценко І.В., К.: , 2018. – С. 66.
7. Наказ Міністерства молоді та спорту Про організацію навчально-тренувальної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл: прийнятий 17 січня 2015 № 67. Офіційний вісник України. 2015. №12. 20 лютого. С 250. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l438434>
8. Матвеев С.Ф. Педагогічні засади проведення тренувальних занять зі спортсменами, які мають відхилення розумового розвитку: навчальний посібник/ Матвеев, С.Ф., Когут, І.О., Гончаренко, Є.В. // К.: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 122 с.
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр» № 545 від 12 липня 2017 р. (Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 617 від 22.08.2018) // Урядовий кур'єр. – 2017. – № 137.
10. Соціальна і життєва практика дітей з інтелектуальними порушеннями в умовах навчально-реабілітаційних центрів: Практико-орієнтований посібник / За ред. І.Г. Єрмакова, К.С. Тороп, К.В. Рейди. – Дніпро: «Інновація», 2018. – 385 с.
11. Скрипка І.М. Особливості використання засобів боротьби дзюдо в загальноосвітніх спеціальних школах-інтернатах для дітей з вадами слуху. / Скрипка І.М., Чхайло М.Б. // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць / За ред. О. В. Тимошенка. – К. 2020. № 3 К (123) С. 394–399.
12. Туряниця І. С. Дзюдо як засіб розвитку фізичних якостей та координаційних здібностей студентів / І. С. Туряниця // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт : зб. наук. праць. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – Вип. 5 (87). - С. 120-123.
13. Шевченко С.М. Особливості освітньої, коригуючої і розвивальної роботи у спеціальній школі різних типів у 1999-2000 рр. незалежної України / С.М. Шевченко // «Молодий вчений», 2019. № 5.2 (69.2) травень, С. 37-41.

14. Шишлова І. О. Оздоровча фізична культура та спорт у підвищенні емоційного тону учасників процесу соціальної адаптації дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти. *Збірник наукових праць*. 2019. Харків: ХДАФК. 214–222.

Reference

1. Bogdanovskaya, N. V., Malikov, M. V., Gostishchev, V. M., Ivanskaya, A. V. (2018), "Features of the organization of physical culture and health work with children with special needs in preschool institutions", *Naukovyy visnyk Pivdenoukrayins'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni K. D. Ushyns'koho* : zb. nauk. pr. vol.3, pp. 7-11.
2. Borisenko, L.L. (2018). "Physical culture as an inclusive environment " *Systema nadannya osvity dityam z osoblyvymy osvitynymi potrebamy v umovakh suchasnoho zakladu* : Zbirnyk za materialamy VI Vseukr. naukovy-praktychnoyi konferentsiyi (12 hrudnya 2018 roku). – Lysychans'k : FOP Chernov O. H., pp. 23-26
3. Goropakha, N.M. (2014), "Physical education of preschoolers and younger students in the context of inclusive education: problems of continuity and prospects ", *Onovlennya zmistu, form ta metodiv navchannya i vykhovannya v zakladakh osvity*. vol.. 10., Pp.. 11-15. available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ozfm_2014_10_6
4. Zakon Ukrainy, (2017), "Pro osvitu" // *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy (VVR)*.. vol. 30, p. 1
5. Ivakhnenko, A.A. (2013), "Correction and development of psychomotor function of deaf children of primary school age by means of mobile games", *Pedahohika, psykholohiya ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannya i sportu* : zb. nauk. prats' / za red. S. S. Yermakova. – Kharkiv, vol. 3., pp 66-68.
6. Kompanets, N.M., Lutsenko, I.V., (2018), *Navchal'no-metodychnyy posibnyk* : "Modeling of individual development of a child with special educational needs in the conditions of inclusive school", K., pp. 66.
7. Nakaz Ministerstva molodi ta sportu Pro orhanizatsiiu navchalno-trenavalnoi roboty dytiacho-yunatskykh sportyvnykh shkyl: pryinyatiy 17 chynia 2015 # 67. [Order of the Ministry of Youth and Sports On the organization of educational and training work of children's and youth sports schools from January 17 2015, № 67]. *Ofitsiyyny visnyk Ukrainy – Official Gazette of Ukraine*, 12, 250. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l438434>
8. Matveev, S.F., Kohut, I.O., Goncharenko, E.V. (2013), "Pedagogical bases of carrying out of training employments with sportsmen who have deviations of mental development: the textbook". Kyiv: TOV «NVP «Interservis», pp..123
9. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro zatverdzhennya Polozhennya pro inklyuzyvno-resursnyy tsentr» № 545 vid 12 lypnya 2017 r. (Iz zminamy, vnesenymy z-hidno z Postanovoyu KM № 617 vid 22.08.2018) // *Uryadovyy kur"yer*. Vol/ № 137.
10. Social and life practice of children with intellectual disabilities in educational rehabilitation centers : *Praktyko zoriyentovany posibnyk / Za red. I.H. Yermakova, K.S. Torop, K.V. Reydy*. – Dnipro: "Innovatsiya", 2018. Pp.. 385.
11. Skrypka, I.M., Chkhaylo, M.B. (2020) "Features of the use of means of judo in special boarding schools for children with hearing impairments ", *Naukoviy chasopis NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriya 15 : Naukovo-pedahohichni problemi fizichnoi kulturi (fizichna kultura i sport)*. 3 K (123) pp. 394–399.
12. Turyanytsya, I.S. (2017), "Judo as a means of developing physical qualities and coordination abilities of students " *Naukoviy chasopis NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriya 15 : Naukovo-pedahohichni problemi fizichnoi kulturi (fizichna kultura i sport)*. vol.. 5 (87). - P. 120-123.
13. Shevchenko, S.M. (2019), "Peculiarities of educational, corrective and developmental work in a special school of different types in 1999-2000 of independent Ukraine " *Zb. nauk. prats' «Molodyy vcheny»* vol. 5.2 (69.2) May, pp. 37-41.
14. Shishlova, I.O. (2019), "Health physical culture and sports in raising the emotional tone of participants in the process of social adaptation of children with special educational needs in an inclusive education " *Zbirnyk naukovykh prats'*, Kharkiv : KHDAFK. 214–222.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.1(129).19

Пітин М.П.,
доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів
Харченко-Баранецька Л.Л.,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Херсонський державний університет, м. Херсон
Глухова Г.Г.,
кандидат педагогічних наук, доцент Херсонський державний університет, м. Херсон
Гнатчук Я.І.,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту Хмельницький національний університет, м. Хмельницький
Еделєв О.
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Херсонський державний університет, м. Херсон

УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ КВАЛІФІКОВАНИХ СПОРТСМЕНІВ У ВАЖКІЙ АТЛЕТИЦІ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДІВ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОШУКУ

Теоретичні знання отримані на різних етапах багаторічної підготовки належать до системи цінностей спортсменів, формують передумови успішного становлення та підтримання рівня спортивної майстерності та гармонійного розвитку особистості.

Мета дослідження: з'ясувати ефективність використання методів інформаційного пошуку в удосконаленні теоретичної підготовки кваліфікованих спортсменів у важкій атлетичі.